

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติของผู้ปกครองเกี่ยวกับอาหารที่ก่อให้เกิดโรคฟันผุในเด็กที่มารับบริการทันตกรรมที่ภาควิชาทันตกรรมสำหรับเด็ก คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ปกครอง ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการศึกษาดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตัวผู้ปกครองเด็ก วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย (ดังแสดงในตารางที่ 1, 2)

ตอนที่ 2 ความรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับอาหารที่ก่อให้เกิดโรคฟันผุในเด็ก วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย (ดังแสดงในตารางที่ 3, 4, 5)

ตอนที่ 3 ทักษะของผู้ปกครองเกี่ยวกับอาหารที่ก่อให้เกิดโรคฟันผุในเด็ก วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย (ดังแสดงในตารางที่ 6, 7)

ตอนที่ 4 การปฏิบัติของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเลือกประเภทและลักษณะอาหาร ตลอดจนการปฏิบัติด้านความถี่ และระยะเวลาที่ใช้ในการรับประทานอาหารในเด็ก วิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย (ดังแสดงในตารางที่ 8, 9)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ปกครอง

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง

รายการ	ผู้ปกครองทั้งหมด (N = 140)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความสัมพันธ์กับเด็ก		
บิดา	34	24.30
มารดา	98	70.00
ผู้เลี้ยงดู ได้แก่ ปู่ ย่า ป้า อา พี่สาว	8	5.70
อาชีพ		
รับจ้าง	68	48.60
ค้าขาย	30	21.40
แม่บ้าน	23	16.40
รับราชการ	15	10.70
ทำธุรกิจ	4	2.90
ศาสนา		
พุทธ	136	97.10
คริสต์	4	2.90
จำนวนบุตร		
1 คน	59	42.10
2 คน	67	47.90
3 คน	12	8.60
4 คน	2	1.4
ระดับการศึกษา		
สูงกว่าปริญญาตรี	2	1.40
ปริญญาตรี	25	17.90
ต่ำกว่าปริญญาตรี	109	77.90
ไม่ได้เรียน	4	2.80

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับเด็กในฐานะมารดา จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 70.00 รองลงมาคือ เป็นบิดา จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 24.30 และอื่น ๆ ได้แก่ ปู่ ย่า ป้า อา และพี่สาว จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 5.70 อาชีพของผู้ปกครองเด็กส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 48.60 รองลงมาคืออาชีพค้าขาย จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 21.40 เป็นแม่บ้าน จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 16.40 รับราชการ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 10.70 และประกอบอาชีพธุรกิจ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.90 การนับถือศาสนาของผู้ปกครองส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 91.00 และนับถือศาสนาคริสต์ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.90 ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีบุตร 2 คน จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 47.90 รองลงมาคือมีบุตร 1 คน จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 42.10 มีบุตร 3 คน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 8.60 และมีบุตร 4 คน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.40 ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 77.90 รองลงมาคือระดับปริญญาตรี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 17.90 ไม่ได้เรียนหนังสือ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.80 และมีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4

ตารางที่ 2 เหตุผลของผู้ปกครองในการนำเด็กมาที่คณะทันตแพทยศาสตร์

เหตุผล	ผู้ปกครองทั้งหมด (n = 140)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ตรวจสอบสุขภาพฟัน	69	49.30
มีอาการปวดฟัน	52	37.10
อื่น ๆ*	19	13.60

หมายเหตุ* อื่น ๆ หมายถึง อุดฟัน ถอนฟัน ฟันขึ้นผิดปกติ จัดฟัน ปวดขากรรไกร ฟันผุ เหงือกบวม
อุบัติเหตุ ฟันหัก ฟันโยก ฟันมีสีผิดปกติ

จากตารางที่ 2 พบว่าเหตุผลที่ผู้ปกครองนำเด็กมาที่คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่ เพื่อนำเด็กมาตรวจสุขภาพฟัน จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 49.30 รองลงมาคือเด็กมีอาการ
ปวดฟัน จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 37.10 และอื่น ๆ ได้แก่ นำเด็กมาอุดฟัน ถอนฟัน มีฟันขึ้นผิด
ปกติ และอื่น ๆ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 13.60

ตอนที่ 2 ความรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับอาหารที่ก่อให้เกิดโรคพิษสุนัข

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้ปกครอง ที่มีความรู้เกี่ยวกับอาหารที่ก่อให้เกิดโรคพิษสุนัขในระดับต่าง ๆ

ระดับความรู้	จำนวน (คน)	ร้อยละ	คะแนนเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ดี	52	37.10	23.48	2.38
ปานกลาง	87	62.10	15.91	2.70
ต่ำ	1	0.80	8.00	0.00
รวม	140	100.00	18.67	4.56

จากตารางที่ 3 พบว่าผู้ปกครองมีความรู้เกี่ยวกับอาหารที่ก่อให้เกิดโรคพิษสุนัขในเด็กอยู่ในระดับดี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 37.10 โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 23.48 คะแนน (คะแนนเต็ม 30 คะแนน) มีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 62.10 โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 15.91 คะแนน และมีความรู้อยู่ในระดับต่ำ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.80 โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.00 คะแนน เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วผู้ปกครองมีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 18.67)

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองที่มีความรู้เกี่ยวกับอาหารที่ก่อให้เกิดโรคฟันผุในเด็ก

รายการอาหาร	จำนวนผู้ปกครองทั้งหมด (N = 140)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หมากฝรั่งที่มีรสหวาน	128	91.40
ซอสน้ำผึ้ง	123	87.90
ขนมฝอยทอง	116	82.90
มะพร้าวแก้ว	107	76.40
กาดะแม	103	73.60
หวานเย็น	99	70.70
มะขามแก้ว	85	60.70
ลูกชุบ	81	57.90
ขนมลูกกี้	74	52.90
น้ำแดงปั่น	72	51.40
ไอศกรีมกะทิ	70	50.00
นมรสหวาน	70	50.00
ขนมเค้ก	67	47.90
ข้าวเหนียวแก้ว	62	44.30
เงาะกระป๋อง	50	35.70
กล้วยบวชชี	44	31.40
โอวัลตินเย็น	34	24.30
ขนมครก	33	23.60
ซาลาเปาไส้ถั่วแดง	16	11.40
มันฝรั่งทอด	7	5.00
นมถั่วเหลือง	6	4.30

จากตารางที่ 4 พบว่าอาหารที่ผู้ปกครองจำนวนมากตอบได้ถูกต้องว่าเป็นอาหารที่มีความเสี่ยงในการทำให้เกิดโรคฟันผุในเด็ก 5 อันดับแรก ได้แก่ หมากฝรั่งที่มีรสหวาน ร้อยละ 91.40 ซอสน้ำผึ้ง ร้อยละ 87.90 ขนมฝอยทอง ร้อยละ 82.90 มะพร้าวแก้ว ร้อยละ 76.40 และกอละแม ร้อยละ 73.60 ส่วนรายการอาหารที่ผู้ปกครองจำนวนน้อยตอบได้ถูกต้องว่าเป็นอาหารที่มีความเสี่ยงในการทำให้เกิดโรคฟันผุในเด็ก 5 อันดับสุดท้าย ได้แก่ โอวัลตินเย็น ร้อยละ 24.30 ขนมครก ร้อยละ 23.60 ซาลาเปาไส้ถั่วแดง ร้อยละ 11.40 มันฝรั่งทอด ร้อยละ 5.00 และนมถั่วเหลือง ร้อยละ 4.30

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองที่มีความรู้เกี่ยวกับอาหารที่ไม่ก่อให้เกิดโรคฟันผุในเด็ก

รายการอาหาร	จำนวนผู้ปกครองทั้งหมด (N = 140)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
นมจืด	139	99.30
องุ่น	139	99.30
มะละกอสุก	138	98.60
ส้มเขียวหวาน	137	97.90
ลูกชิ้นปิ้ง	136	97.10
ไส้กรอกทอด	136	97.10
ปลาหมึกปิ้ง	131	93.60
หมูปิ้ง	130	92.90

จากตารางที่ 5 พบว่าส่วนมากผู้ปกครองมีความรู้เกี่ยวกับอาหารที่ไม่ก่อให้เกิดโรคฟันผุในเด็ก

ตอนที่ 3 ทักษะเกี่ยวกับอาหารที่ก่อให้เกิดโรคพิษสุนัขบ้า

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของระดับคะแนนทัศนคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับอาหารที่ก่อให้เกิดโรคพิษสุนัข

ระดับทัศนคติ	ค่าเฉลี่ย	จำนวนผู้ปกครองเด็ก (N = 140)	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ
ดีมาก	4.50-5.00	0	0
ดี	3.50-4.49	0	0
ปานกลาง	2.50-3.49	114	81.4
ไม่ดี	1.50-2.49	26	18.6
ไม่ดีย่างมาก	1.00-1.49	0	0
รวม		140	100

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองเด็กส่วนใหญ่มีทัศนคติเกี่ยวกับอาหารที่ก่อให้เกิดโรคพิษสุนัขบ้า อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 81.4 รองลงมามีทัศนคติอยู่ในระดับไม่ดีคิดเป็นร้อยละ 18.60

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทัศนคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับอาหารที่ก่อให้เกิดโรคฟันผุในเด็ก

ข้อคำถาม ลำดับที่	ข้อความ	จำนวนผู้ปกครองเด็ก (N = 140)		
		ค่าเฉลี่ยคะแนน	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับทัศนคติ
1	เด็กควรดื่มน้ำอัดลม	1.76	1.08	ไม่ดี
2	หลังจากกินอาหารอิ่มแล้วน่าจะ让孩子 กินของหวานได้ตามที่เด็กต้องการ	2.54	1.04	ปานกลาง
3	อาหารหวานเป็นอาหารที่ช่วยให้ร่างกาย เด็กมีพลังงาน	2.89	0.96	ปานกลาง
4	ถ้าอยาก让孩子ดื่มนมได้มาก ๆ ควรเติม น้ำตาลลงไปด้วย	1.87	0.77	ไม่ดี
5	การที่เด็กมีฟันผุเกิดจากการอมลูกอม	1.91	1.09	ไม่ดี
6	ขนมครกเป็นขนมที่อ่อนนุ่ม น่าจะมีผล เสียต่อฟันเด็ก	3.91	0.95	ปานกลาง
7	เด็ก ๆ ควรกินขนมที่มีแป้งมากกว่าการ กินผลไม้ เพราะจะทำให้ท้องไม่เสีย	1.94	0.94	ไม่ดี
8	ไก่ชุบแป้งทอดน่าจะมีประโยชน์มาก กว่าไก่ย่าง	3.14	0.86	ปานกลาง
9	ซาลาเปาเป็นขนมที่ทำให้เด็กอ้วนนาน และมีประโยชน์ต่อร่างกาย	3.29	0.87	ปานกลาง
10	ขนมเค้กเป็นขนมที่ไม่เหมาะสำหรับ เด็กที่เริ่มมีฟันขึ้น	2.67	1.02	ปานกลาง
11	ควร让孩子กินผักและผลไม้มากกว่าการ กินขนมปังต่าง ๆ	4.31	0.88	ดี
12	การกินผลไม้ย่อยดีกว่าการกินน้ำผลไม้	4.22	0.89	ดี
13	กาลละเมอช่วยให้เด็กมีฟันแข็งแรง	1.76	0.73	ไม่ดี

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทัศนคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับอาหารที่ก่อให้เกิดโรคฟันผุในเด็ก (ต่อ)

ข้อคำถาม ลำดับที่	ข้อความ	จำนวนผู้ปกครองเด็ก (N = 140)		
		ค่าเฉลี่ยคะแนน	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับทัศนคติ
14	เพื่อให้เด็กนอนหลับสบาย ควรให้เด็ก ดูอนิเมะเวลาหลับด้วย	1.79	0.90	ไม่ดี
15	การเปลี่ยนให้เด็กดื่มนมจากขวดเป็นดื่ม จากแก้วเป็นการฝึนธรรมชาติของเด็ก	3.40	1.35	ปานกลาง
16	เป็นการเสียเวลาเปล่าในการห้ามเด็กกิน ขนมตามใจชอบ	2.30	1.14	ไม่ดี
17	ควรให้เด็กดื่มนมตอนดึก ๆ เพื่อไม่ให้ เด็กขาดอาหาร	2.38	1.03	ไม่ดี
18	การเลือกอาหารให้เด็กกินเป็นสิ่งที่ดีต่อ ฟันของเด็ก	4.29	0.80	ดี
19	การให้นมเด็คน่าจะให้ตลอดเวลาที่ เด็กหิว ไม่ต้องให้เป็นเวลา	2.41	1.05	ไม่ดี
20	เด็กที่ชอบอมอาหารจะเป็นเด็กที่รูปร่าง กายไม่แข็งแรง	1.77	0.83	ไม่ดี
	รวม	2.69	0.26	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีทัศนคติเกี่ยวกับอาหารที่ก่อให้เกิดโรคฟันผุในเด็กโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 2.69

ตอนที่ 4 การปฏิบัติของผู้ปกครองเกี่ยวกับอาหารที่ก่อให้เกิดโรคฟันผุในเด็ก

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของระดับปฏิบัติของผู้ปกครองเกี่ยวกับอาหารที่ก่อให้เกิดโรคฟันผุในเด็ก

ระดับการปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	จำนวนผู้ปกครองเด็ก (N = 140)	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ
ดีมาก	3.50-4.00	3	2.1
ดี	2.50-3.49	122	87.1
พอใช้	1.50-2.49	15	10.7
ควรปรับปรุง	ต่ำกว่า 1.50	0	0
	รวม	140	100

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองมีการปฏิบัติเกี่ยวกับอาหารที่ก่อให้เกิดโรคฟันผุในเด็กในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 87.1 ในระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 10.7 และในระดับดีมาก ร้อยละ 2.1

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติของผู้ปกครองเกี่ยวกับอาหารที่ก่อให้เกิดโรคฟันผุในเด็ก

ข้อคำถามลำดับที่	การปฏิบัติ	จำนวนผู้ปกครองเด็ก (N = 140)		
		ค่าเฉลี่ยระดับปฏิบัติ	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับปฏิบัติ
1	ผู้ปกครองไม่ซื้อลูกอมให้เด็ก	3.23	0.60	ดี
2	ผู้ปกครองเป็นผู้เลือกประเภทขนมให้เด็กเสมอ	2.94	0.84	ดี
3	ผู้ปกครองไม่ซื้อขนมหวานให้เด็ก	2.94	0.70	ดี
4	ผู้ปกครองไม่อนุญาตให้เด็กกินขนมถุงประเภทกรอบ ๆ	2.35	0.76	พอใช้
5	ผู้ปกครองไม่ซื้อขนมที่อ่อนนุ่ม ย่อยง่าย เช่น ขนมเค้ก หรือคุกกี้ให้เด็ก	2.51	0.79	ดี
6	ผู้ปกครองไม่อนุญาตให้เด็กกินอาหารเหนียว ๆ เช่น กาละแม , ข้าวเหนียวมะม่วง	3.29	0.57	ดี
7	ผู้ปกครองไม่อนุญาตให้เด็กดื่มน้ำอัดลม	3.05	0.65	ดี
8	ขนมหวานเป็นสิ่งที่ผู้ปกครองห้ามเด็กกินเสมอ	2.80	1.00	ดี
9	ผู้ปกครองอนุญาตให้เด็กกินขนมหวานได้ในมื้ออาหารเท่านั้น	1.85	0.79	พอใช้
10	ผู้ปกครองไม่ให้เด็กกินอาหารได้ตลอดเวลาตามที่เด็กต้องการ	2.85	1.01	ดี
11	ผู้ปกครองให้เด็กกินอาหารได้ตามมื้ออาหารเท่านั้น	2.97	1.09	ดี
12	ผลไม้เป็นสิ่งที่ผู้ปกครองใช้เป็นขนมแทนขนมอื่น ๆ	3.15	0.78	ดี

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติของผู้ปกครองเกี่ยวกับอาหารที่ก่อให้เกิดโรคฟันผุ (ต่อ)

ข้อคำถามลำดับที่	การปฏิบัติ	จำนวนผู้ปกครองเด็ก (N = 140)		
		ค่าเฉลี่ยระดับปฏิบัติ	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับปฏิบัติ
13	นมที่ให้เด็กผู้ปกครองเลือกแค้นมจืดเท่านั้น	2.71	1.07	ดี
14	ผู้ปกครองให้เด็กอายุ 2 ขวบขึ้นไปดื่มนมเวลาที่เด็กตื่นนอนตอนดึก	2.91	1.06	ดี
15	ผู้ปกครองให้เด็กเปลี่ยนจากขวดนมจากขวดเป็นคีมจากแก้วเมื่อเด็กอายุ 2 ขวบขึ้นไป	2.68	1.20	ดี
16	หลังการดื่มนมผู้ปกครองให้เด็กดื่มน้ำตามเสมอ	3.31	0.94	ดี
17	ผู้ปกครองไม่让孩子กินนมได้ตลอดเวลาตามต้องการ	2.41	0.99	พอใช้
18	ผู้ปกครองไม่让孩子หลับคาขวดนม	3.20	0.95	ดี
19	ผู้ปกครองห้ามเด็กไม่ให้อมข้าวไว้นาน ๆ	3.01	1.26	ดี
20	หลังจากกินอาหารทุกมื้อผู้ปกครองบังคับให้เด็กแปรงฟันเสมอ	3.14	0.82	ดี
	รวม	2.87	0.31	ดี

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการเลือกประเภทและลักษณะอาหาร ตลอดจนการปฏิบัติด้านความถี่ และระยะเวลาที่ใช้ในการรับประทานอาหารในเด็ก โดยส่วนรวมอยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 2.87 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ปกครองมีการปฏิบัติอยู่ในระดับดี จำนวน 17 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 ข้อ 10 ข้อ 11

ข้อ 12 ข้อ 13 ข้อ 14 ข้อ 15 ข้อ 16 ข้อ 18 ข้อ 19 และข้อ 20 อยู่ในระดับพอใช้ จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 4 ข้อ 9 และข้อ 17 ไม่มีข้อใดที่ผู้ปกครองมีการปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก และอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University